

Besluit van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van [...], nr. [...], houdende vaststelling van beleidsregels en een subsidieplafond inzake de subsidie voor rijksmonumentenonderhoud bij reeds aangegane onderhoudsverplichtingen (Besluit vaststelling beleidskader inzake subsidie voor rijksmonumentenonderhoud bij aangegane onderhoudsverplichtingen)

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op artikel 7.1, eerste lid, juncto artikel 7.7, tweede lid, van de Erfgoedwet en de artikelen 1.3 en 2.1 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS;

Besluit:

Artikel 1. Vaststellen beleidskader

Het beleidskader inzake subsidie voor rijksmonumentenonderhoud bij reeds aangegane onderhoudsverplichtingen wordt vastgesteld overeenkomstig de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2. Subsidieplafond

Voor subsidieverlening op grond van dit besluit is een bedrag van ten hoogste € 25 miljoen beschikbaar.

Artikel 3. Inwerkingtreding en vervaldatum

1. Indien het bij koninklijke boodschap van 20 september 2016 ingediende voorstel van wet, houdende wijziging van de Wet inkomstenbelasting 2001 met het oog op afschaffing van de aftrek van uitgaven voor monumentenpanden en de aftrek van scholingsuitgaven (Wet fiscale maatregelen rijksmonumenten en scholing), Kamerstukken II 2016/17, 34 556, nr. 2, tot wet is of wordt verheven en die wet in werking treedt, treedt dit besluit op hetzelfde tijdstip in werking.
2. Dit besluit vervalt met ingang van 1 januari 2018.

Artikel 4. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit vaststelling beleidskader inzake subsidie op rijksmonumentenonderhoud bij aangegane onderhoudsverplichtingen.

Dit besluit zal met de bijlage in de Staatscourant worden geplaatst.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker

Beleidskader inzake subsidie op rijksmonumentenonderhoud bij aangegane onderhoudsverplichtingen

Deze bijlage behoort bij het Besluit vaststelling beleidskader inzake subsidie op rijksmonumentenonderhoud bij aangegane onderhoudsverplichtingen.

De Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS (hierna: de Kaderregeling) is op dit beleidskader van toepassing. In de Kaderregeling staan de algemene regels die ook in dit geval op de subsidieverstrekking door de Minister van OCW van toepassing zijn. De aanvraagformulieren voor subsidieverlening en –vaststelling zullen dan ook aansluiten op de Kaderregeling.

1. Aanleiding

Op 20 september 2016 heeft de Minister van Financiën het Belastingplan 2017 aangeboden aan de Tweede Kamer. Een onderdeel van het Belastingplan 2017 is de Wet fiscale maatregelen rijksmonumenten en scholing. Deze wet – die met ingang van 1 januari 2017 in werking is getreden – voorziet in het vervallen van de fiscale aftrek van uitgaven voor rijksmonumentenpanden op basis van de Wet inkomstenbelasting 2001 (hierna: de fiscale aftrek). De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: de minister) heeft de keuze voor het doen vervallen van de fiscale aftrek toegelicht in de brief aan de Tweede Kamer van 20 september 2016 (Kamerstukken II 2016/17, 32 156, nr. 74).

Met ingang van 2019 zal het financieringsstelsel voor de monumentenzorg worden herijkt. Een belangrijk onderdeel van deze herijking is een nieuwe niet-fiscale uitgavenregeling voor de kosten van monumentenonderhoud. In de voornoemde brief van de minister van 20 september 2016 werden de contouren geschetst van een voor de jaren 2017 en 2018 te treffen overgangsregeling. Een onderdeel van deze overgangsregeling is een subsidie voor de rijksmonumenteneigenaren die vóór 1 januari 2017 onomkeerbare financiële verplichtingen zijn aangegaan op basis van gerechtvaardigde verwachtingen over de fiscale aftrek. Dit beleidskader biedt beleidsregels, gegrond op de Kaderregeling, voor de verstrekking van deze subsidie.

Voor een soepele overgang naar een nieuw stelsel is een overgangsregeling wenselijk. Om te zorgen dat alle middelen met ingang van 2019 beschikbaar zijn voor het nieuwe stelsel, wordt nu reeds voor de kalenderjaren 2017 en 2018 een overgangsregeling getroffen.

Er zal een afzonderlijk beleidskader komen voor subsidieverstrekking aan monumenteigenaren met het oog op sober en doelmatig onderhoud. Die subsidieverstrekking zal geschieden op basis van facturen of betaalbewijzen voor gemaakte onderhoudskosten.

2. Doel

De subsidie die volgens dit beleidskader wordt verstrekt, heeft twee doelstellingen. Ten eerste heeft de subsidie ten doel te voorkomen dat monumenteigenaren, die vóór 1 januari 2017 onomkeerbare financiële verplichtingen zijn aangegaan op basis van gerechtvaardigde verwachtingen over de fiscale aftrek, worden gedupeerd door het vervallen van die aftrek. Ten tweede heeft de subsidie ten doel te voorkomen dat lopende onderhoudsprojecten, die mede worden gefinancierd met behulp van de verwachte fiscale aftrek, door het vervallen van die aftrek in gevaar komen.

3. Doelgroep

De subsidie kan worden aangevraagd door eigenaren van rijksmonumentenpanden. Eigenaren van rijksmonumentenpanden komen alleen in aanmerking voor subsidie indien zij aanspraak zouden hebben kunnen maken op de fiscale aftrek, indien die aftrek niet met ingang van 1 januari 2017 zou zijn vervallen. Daarbij heeft de subsidie enkel betrekking op de onderhoudskosten waarop de fiscale aftrek, zoals die vóór 1 januari 2017 gold, van toepassing was (zie nader punt 5).

4. Uitvoerder

Dit beleidskader wordt uitgevoerd door Dus-I of RVO.¹ Bij de uitvoering controleert de Stichting Nationaal Restauratiefonds (hierna: het NRF) of de aangeleverde stukken volledig zijn (zie punt 7).

5. Subsidiabele kosten en hoogte subsidie

Subsidiabel zijn alleen de kosten die aftrekbaar zouden zijn geweest op grond van het besluit van 7 maart 2016 inzake de aftrek van uitgaven voor monumentenpanden (Staatscourant 2016, nr. 13309). Subsidiabel zijn bovendien enkel de kosten die voortvloeien uit aangegane verplichtingen, op basis van gerechtvaardigde verwachtingen over de fiscale aftrek. Met andere woorden: alleen de te maken kosten die daadwerkelijk voor fiscale aftrek in aanmerking zouden zijn gekomen zijn subsidiabel, en enkel indien die kosten op basis van gerechtvaardigde verwachtingen over de fiscale aftrek – omdat op basis van gerechtvaardigde verwachtingen verplichtingen zijn aangegaan – zullen worden gemaakt. De subsidie bedraagt een vast percentage van 40% van deze subsidiabele kosten.

Bij de fiscale aftrek kan maximaal 80% van de onderhoudskosten als aftrekpost worden opgevoerd. Gemiddeld wordt voor deze projecten 50% (hoogste schijf) via de belastingteruggave vergoed. Netto is de teruggave fiscaal dus 40% van de onderhoudskosten en dat percentage is daarom in de overgangsregeling opgenomen. Alle kosten die worden gemaakt vanaf 1 januari 2017, komen voor subsidie in aanmerking. De subsidie kan dus worden verleend voor een langere periode dan een jaar. Als dat het geval is, zal bij beschikking worden voorzien in voortgangsrapportages die dan vereist zijn. Ook zal bij beschikking een afwijkend voorschotregime kunnen worden bepaald.

Indien op basis van een BBM-verklaring reeds eerder kosten zijn afgetrokken, zijn die kosten uiteraard niet subsidiabel. In zijn aanvraag zal de aanvrager moeten verklaren welke kosten reeds in voorgaande jaren zijn afgetrokken op basis van een eerder verkregen BBM-verklaring.

Indien voor de subsidiabele kosten ook een andere subsidie is verleend (bijvoorbeeld op grond van de Subsidieregeling instandhouding monumenten of de Subsidieregeling stimulering herbestemming monumenten), wordt het bedrag van deze subsidie daarmee verrekend. Met andere woorden, op de subsidiabele kosten, waarvoor op grond van dit beleidskader 40% subsidie zou worden verstrekt, worden andere subsidies, die voor dezelfde kosten zijn verstrekt, in mindering gebracht.

6. Aanvraag tot subsidieverlening

Monumenteigenaren kunnen van 1 januari 2017 tot en met 28 februari 2017 een aanvraag indienen. De aanvraag kan elektronisch worden ingediend bij de uitvoerder met gebruikmaking van het formulier dat is bekendgemaakt op de website www.rijksoverheid.nl/kaderregeling-subsidies-ocw-szw-vws.

In de aanvraag dient door de rijksmonumenteneigenaar te worden aangetoond dat hij subsidiabele kosten zal maken op basis van reeds aangegane verplichtingen (zie punt 5). Daarbij dient de hoogte van deze kosten te worden aangetoond. Hij dient dit te doen door aan het activiteitenplan, bedoeld in artikel 3.4 van de Kaderregeling, de volgende stukken toe te voegen:

Indien de subsidiabele kosten van het rijksmonumentenonderhoud met een lening worden gefinancierd:

- stukken waaruit blijkt dat vóór 20 september 2016 op basis van gerechtvaardigde verwachtingen over de fiscale aftrek is aangevangen met de voorbereidingen van het betreffende rijksmonumentenonderhoud; en
- de vóór 1 januari 2017 gesloten overeenkomst van lening.

¹ Op dit moment wordt nog overleg gevoerd over welke uitvoeringsinstantie de uitvoering van dit beleidskader op zich zal nemen. Theoretisch mogelijk zijn bijvoorbeeld NRF, RCE, DUO, RVO en DUS-I.

Indien de rijksmonumenteneigenaar vóór 20 september 2016 een mededeling van de Belastingdienst Bureau Monumenten (BBM) heeft aangevraagd kan voor het aantonen van gerechtvaardigde verwachtingen met het verstrekken van een afschrift van die mededeling worden volstaan.

Indien hij geen BBM-verklaring heeft, kan hij dit bijvoorbeeld aantonen door het overleggen van een offerte van een bank of een andere kredietverstrekker waarbij in de business case is gerekend op een specifiek bedrag van teruggave via de fiscale aftrek dat gebaseerd is op gerechtvaardigde verwachtingen (dit kan bijvoorbeeld blijken uit reeds aangegane verplichtingen).

Indien de subsidiabele kosten van het rijksmonumentenonderhoud uit eigen middelen worden gefinancierd:

- stukken (bijvoorbeeld overeenkomsten) waaruit blijkt dat vóór 20 september 2016 onomkeerbare verplichtingen zijn aangegaan die ertoe zullen leiden dat subsidiabele kosten worden gemaakt.

Ingevolge artikel 3.3, aanhef en onderdeel b, van de Kaderregeling, dient de rijksmonumenteneigenaar tevens een begroting bij zijn aanvraag te voegen. In deze begroting dient inzicht te worden gegeven in de hoogte van de te maken subsidiabele kosten.

Bij een ongenoegzame aanvraag wordt de aanvrager met inachtneming van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid gesteld om zijn aanvraag aan te vullen. De datum van ontvangst van de volledige aanvraag is bepalend voor de volgorde van binnenkomst.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat de rijksmonumenteneigenaar ingevolge artikel 3.6 van de Kaderregeling de verplichting heeft bij zijn aanvraag mededeling te doen van andere door hem voor dezelfde onderhoudskosten gedane aanvragen voor subsidie of voor een andere financiële bijdrage. Hij dient hierbij tevens de stand van zaken van de beoordeling van die andere aanvragen.

7. Advies

Over een ontvangen subsidieaanvraag wordt door [...] advies gevraagd aan het NRF. Het NRF beoordeelt in zijn advies of de aanvraag volledig is (zie punt 6). In dit kader beoordeelt het NRF daarnaast:

- of uit het activiteitenplan en de bijgevoegde stukken voldoende duidelijk blijkt dat (naar aanleiding van een vóór 1 januari 2017 gesloten overeenkomst van lening of een vóór 20 september 2016 aangegane onomkeerbare verplichting) subsidiabele kosten zullen worden gemaakt; en
- of uit de begroting de hoogte van de te maken subsidiabele kosten voldoende duidelijk blijkt.

8. Beoordeling

De uitvoerder beoordeelt de subsidieaanvraag aan de hand van dezelfde criteria waarover het NRF advies heeft uitgebracht. Indien de uitvoerder bij zijn beoordeling afwijkt van het door het NRF gegeven advies, worden de redenen voor afwijking (op grond van artikel 3:49 Awb) gemotiveerd.

9. Afwijzingsgronden

Een aanvraag voor subsidie wordt afgewezen als niet wordt voldaan aan het bepaalde in dit beleidskader, of indien het subsidieplafond is bereikt.

10. Verlening

Volledige aanvragen worden op volgorde van ontvangst beoordeeld en verleend aan de hand van het bepaalde in dit subsidiekader, tot het subsidieplafond wordt bereikt. De uitvoerder besluit binnen 22 weken na de sluiting van de aanvraagperiode (dus vóór 2 augustus 2017) op de aanvraag tot verlening van een subsidie.

11. Bevoorschotting en ambtshalve vaststelling

Bij (al dan niet gedeeltelijke) toewijzing van de aanvraag tot verlening geldt het volgende. De bedragen in dit beleidskader worden gehanteerd in het Uniform subsidiekader dat is opgenomen in de Aanwijzingen voor subsidieverstreking.

Wanneer de subsidie minder dan € 25.000,- bedraagt, wordt een voorschot van 100% verstrekt. en wordt de subsidie ambtshalve vastgesteld binnen 22 weken na afloop van de datum waarop de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht. In dit geval hoeft de monumenteneigenaar dan ook geen aanvraag tot vaststelling in te dienen.

Wanneer de subsidie meer dan € 25.000,- bedraagt, wordt de subsidie na verlening niet ambtshalve vastgesteld. In dit geval moet de monumenteneigenaar voor de uitbetaling van de subsidie dan ook een aanvraag tot vaststelling indienen. Deze aanvraag dient te worden ingediend binnen 22 weken na de datum waarop de activiteiten waarvoor subsidie is verleend (ingevolge de verleningsbeschikking) uiterlijk moeten zijn verricht. In dit geval geldt dat een voorschot (van 30%) wordt verstrekt nadat de omgevingsvergunning is verleend, en nadat de rijksmonumenteneigenaar daarvan een afschrift aan de uitvoerder heeft gezonden. Op twee latere momenten zal, afhankelijk van de van de looptijd van de activiteiten, nogmaals 30% voorschot worden verstrekt. Bij de vaststelling zal de resterende 10% worden betaald.

12. Vaststelling en verantwoording

Als vermeld hoeft enkel indien de subsidie meer dan € 25.000,- bedraagt een aanvraag tot vaststelling te worden ingediend. De verantwoording bij de aanvraag tot vaststelling bestaat in dat geval voor subsidie tot € 125.000,- uit een activiteitenverslag, en voor subsidie boven € 125.000,- een activiteitenverslag én een financieel verslag (zie hieromtrent nader artikel 7.6, respectievelijk artikel 7.8 van de Kaderregeling). De aanvraag kan elektronisch worden ingediend bij de uitvoerder met gebruikmaking van het formulier dat is bekendgemaakt op de website www.rijksoverheid.nl/kaderregeling-subsidies-ocw-szw-vws.

Uiteraard zal de subsidie lager worden vastgesteld dan verleend, voor zover activiteiten niet worden uitgevoerd.

Ook voor subsidie van minder dan € 25.000,- kan controle plaatsvinden of de werkzaamheden daadwerkelijk zijn uitgevoerd. In dit geval dient (ingevolge artikel 7.4 van de Kaderregeling) de subsidieontvanger op verzoek van de uitvoerder, namens de Minister aan te tonen dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend zijn verricht.

13. Caribisch Nederland

Dit beleidskader heeft geen betrekking op Caribisch Nederland.

14. Administratieve lasten

[...]²

15. Uitvoeringstoets

[...]³

16. Inwerkingtreding

Dit besluit en het bijgesloten beleidskader treedt tegelijkertijd met de Wet fiscale maatregelen rijksmonumenten en scholing in werking.⁴ Het besluit vervalt met ingang van 1 januari 2018. Het besluit en het beleidskader blijven echter de grondslag bieden voor het rechtmatig afhandelen van gevestigde aanspraken en voor het afleggen van verantwoording.

² Deze paragraaf zal nog worden ingevuld.

³ Deze paragraaf zal nog worden ingevuld.

⁴ Voorstel van wet, houdende wijziging van Wet inkomstenbelasting 2001 met het oog op afschaffing van de aftrek van uitgaven voor monumentenpanden en de aftrek van scholingsuitgaven (Wet fiscale maatregelen rijksmonumenten en scholing), Kamerstukken II 2016/17, 34 556, nr. 2.